

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Izmaksas

Rumānija

Šajā vietnē ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Rumānijā.

Ģimenes tiesības - laulības šķiršana

Ģimenes tiesības - bērnu aizgādība

Ģimenes tiesības - uzturlīdzekļi

Komerctiesības - līgumi

Komerctiesības - atbildība

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Juristi
Vispārīga informācija

 Juristu **honorāri ir mainīgi** un ir atkarīgi no lietas sarežģītības pakāpes, apjoma un ilguma. Jurists un viņa klients var brīvi vienoties savā starpā par **honorāra apmēru**, taču ir jāievēro likumā un profesijas statūtos noteiktie ierobežojumi.

Honorāru var aprēķināt šādi:

stundas likme, ko reizina ar nostrādāto stundu skaitu;

fiksēta summa;

summa sekmīga iznākuma gadījumā: papildus fiksētai summai jurists var pieprasīt papildu fiksētu vai mainīgu summu, ko maksā sekmīga lietas iznākuma gadījumā (tomēr ir stingri aizliegts noteikt jurista honorāru, tikai balstoties uz lietas iznākumu);

gan stundas, gan fiksēta likme neatkarīgi no lietas iznākuma.

Ir praktiski neiespējami novērtēt aptuvenās honorāra izmaksas, jo šo informāciju var saņemt, tikai izklāstot lietu juristam, kurš tad aptuveni novērtē honorāra apmēru, ņemot vērā visus saistītos aspektus, galvenokārt darba apjomu, tiesāšanās vērtību un klienta specifiku.

Tiesu izpildītāji
Vispārīga informācija

 Nodevas apmērs ir atkarīgs no veicamā izpildes pasākuma saskaņā ar tiesas spriedumu vai izpildes rīkojumu saskaņā ar likumu. Tieslietu ministrija sadarbībā ar **Valsts tiesu izpildītāju apvienību** ir izveidojusi nodevu sarakstu. Tiesu izpildītāja nodevu maksā tā puse, kas ir pieprasījusi attiecīgo izpildes procedūru. Parasti tiesu izpildītājiem maksā par katru izpildes aktu.

Ja izpilde attiecas uz naudas summām, maksimālās nodevas ir šādas:

Prasījumi līdz RON 50 000 (ieskaitot)	Maksimālais nodevas apmērs ir 10 % no prasījuma summas (piemēram, ja prasījuma summa ir RON 40 000 nodeva nedrīkst pārsniegt RON 400 (EUR 100)).
Prasījumi no RON 50 000 līdz RON 80 000 (ieskaitot)	Maksimālais nodevas apmērs ir fiksēta summa RON 5 000, plus 3% no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 50 000.
Prasījumi no RON 80 000 līdz RON 100 000 (ieskaitot)	Maksimālais nodevas apmērs ir fiksēta summa RON 5 900, plus 2% no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 80 000.
Prasījumi, kas pārsniedz RON 100 000	Maksimālais nodevas apmērs ir fiksēta summa RON 6 300, plus 1% no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 100 000.

Detalizēta informācija par minimālajām un maksimālajām nodevām atkarībā no izpildes akta būtības
Piemērojamie honorāri pirms sprieduma pieņemšanas (pirms prasības iesniegšanas)

Paziņojums un procesuālo dokumentu nosūtīšana	No RON 20,00 (EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00).
Faktiskās situācijas novērtēšana un preču inventarizācija (Civilprocesa kodeksa 239. pants)	No RON 100,00 (EUR 25,00) līdz RON 2 200,00 (EUR 550,00), ja parādnieks ir fiziska persona, un RON 5 200,00 (EUR 1 300,00), ja parādnieks ir juridiska persona.
Faktiskā piedāvājuma protokols	No RON 50,00 (EUR 12,50) līdz RON 350,00 (EUR 87,50).
Konfiskācijas	10 % no faktiskās vērtības.
Nošķiršana	No RON 100 (EUR 25,00) līdz RON 1 200,00 (EUR 300,00), ja parādnieks ir fiziska persona, un RON 2 200,00 (EUR 550,00), ja parādnieks ir juridiska persona.
Juridiskās konsultācijas par izpildes dokumentu sagatavošanu	No RON 20,00 (EUR 5,00) līdz RON 200,00 (EUR 50,00).

Piemērojamie honorāri tiesvedības laikā

Aresta uzlikšana	RON 60 (EUR 15) ir minimālā nodeva par prasījumu, kas nepārsniedz RON 1 000 (EUR 250) RON 60 plus 2 % no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 1 000, ja prasījums pārsniedz RON 1 000	Summām līdz RON 50 000,00 (EUR 12 500,00) honorārs var veidot līdz 10% prasītās summas; summām no RON 50 001,00 līdz RON 80 000,00 honorārs ir 3 % prasītās summas; summām no RON 80 001,00 līdz RON 100 000,00 (EUR 25 000,00) honorārs ir 2% prasītās summas; summām virs RON 100 000,00 honorārs ir 1% prasītās summas.
Maksāšanas orderu, vekseļu vai čeku protesti nesamaksas dēļ	Minimālais honorārs ir RON 150,00 (EUR 37,5)	Maksimālais honorārs ir RON 400,00 (EUR 100,00)
Tiesiskā nošķiršana	Minimālais honorārs ir RON 100,00 (EUR 25,00)	

Maksimālais honorārs ir RON 1 200,00 (EUR 300,00), ja parādnieks ir fiziska persona, un RON 2 200,00 (EUR 550,00), ja parādnieks ir juridiska persona.

Piemērojamie honorāri pēc tiesvedības beigām (pēc tam, kad tiesa ir paziņojusi spriedumu)

Aizbildnības nodibināšana pār nepilngadīgo vai nepilngadīgā dzīvesvietas noteikšana	No RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 1 000,00 (EUR 250,00)
Sazināšanās ar bērnu/bērnu (nepilngadīgā) apmeklēšana	No RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 500,00 (EUR 125,00)

Parādu piedziņas gadījumos

Parādu/prasījumu atgūšana apķīlājot /izsolot kustamu mantu	Minimālie honorāri RON 60 (EUR 15) par prasījumu, kas nepārsniedz RON 1 000 (EUR 250) RON 60 plus 2% no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 1 000, ja prasījums pārsniedz RON 1 000	Maksimālie honorāri Līdz 10% summām līdz RON 50 000,00 (EUR 12 500,00); 3% summām no RON 50 001,00 līdz RON 80 000,00 (EUR 20 000,00); 2% summām no RON 80 001,00 līdz RON 100 000,00 (EUR 25 000,00); 1% summām virs RON 100 000,00.
Parādu/prasījumu atgūšana apķīlājot /izsolot nekustamu īpašumu	Minimālie honorāri RON 150 (EUR 37,5) par prasījumu, kas nepārsniedz RON 1 000 (EUR 250) RON 150 (EUR 37,5) plus 2 % no prasījuma summas daļas, kas pārsniedz RON 1 000, ja prasījums pārsniedz RON 1 000	Maksimālie honorāri Līdz 10 % summām līdz RON 50 000,00 (EUR 12 500,00); 3 % summām no RON 50 001,00 līdz RON 80 000,00 (EUR 20 000,00); 2 % summām no RON 80 001,00 līdz RON 100 000,00 (EUR 25 000,00); 1 % summām virs RON 100 000,00.

Tiesu tehniskie eksperti

Honorāri, ko iekasē tiesu tehniskie eksperti, ir dažādas. Honorāru par tiesas tehnisko novērtējumu nosaka iestāde, kas ir norīkojusi novērtējumu, ņemot vērā novērtējuma sarežģītību, darba apjomu un tiesu tehniskā eksperta profesionālo vai zinātnisko kvalifikāciju.

tiesu tehniskos novērtējumu veic pēc norīkojuma, ko izsniedz tiesa, prokuratūras iestādes vai citas iestādes, kas saistītas ar lietas apstākļu vai faktu noskaidrošanu, norīkojot Tieslietu ministrijas apstiprinātus tiesu tehniskos ekspertus;

ieinteresētajai pusei ir tiesības prasīt, lai novērtējumu veic norīkotais tiesu tehniskais eksperts kopā ar tiesu tehnisko ekspertu vai speciālistu, kas ir minētās puses padomnieks un ko norīko un apmaksā šī ieinteresētā puse, un par ko ir panākta vienošanās ar tiesu iestādi, kas norīkoja novērtējumu. Norīkotā tiesu tehniskā eksperta honorāru nosaka ieinteresētā puse un eksperts, vienojoties uz savstarpējo līgumattiecību pamata, un to maksā puse, kas ir norīkojusi šo ekspertu.

Fiksētās izmaksas

Pušu fiksētās izmaksas civillietās

Fiksētās izmaksas par prasības iesniegšanu tiesā: tiesas nodeva un kancelejas nodeva.

Iesniedzot prasību tiesā, var būt jāmaksā tiesas nodeva.

Tiesas nodevas

Tiesas nodevu apmērs var būt no EUR 0,5 līdz vairāk nekā EUR 1 500,00.

Prasībām, kurām ir iespējams noteikt vērtību (piemēram, alimentu lietās, komercietās), tiesas nodeva ir atkarīga no prasības summas:

Prasības summa	Tiesas nodevas apmērs
Līdz RON 39,00	RON 2,00
RON 39,01 – RON 388,00	RON 2,00, plus 10 % summas daļas, kas pārsniedz RON 39,00
RON 388,01 – RON 3879,00	RON 37,00, plus 8 % summas daļas, kas pārsniedz RON 388,00
RON 3 879,01 – RON 19 395,00	RON 316,00, plus 6 % summas daļas, kas pārsniedz RON 3 879,00
RON 19 395,01 – RON 38 790,00	RON 1 247,00, plus 4 % summas daļas, kas pārsniedz RON 19 395,00
RON 38 790,01 – RON 193 948,00	RON 2 023,00, plus 2 % summas daļas, kas pārsniedz RON 38 790,00
Virs RON 193 948,00	RON 5126,00, plus 1 % summas daļas, kas pārsniedz RON 193 948,00

Ģimenes tiesību lietās tiesas nodevas ir šādas:

Laulības šķiršana laulāto attiecību iziršanas dēļ vai pēc laulāto abpusējas vienošanās (Rumānijas Ģimenes kodeksa 38. panta 1. un 2. punkts)	RON 39,00 (EUR 10,00)
Laulības šķiršana sakarā ar laulātā nespēju pildīt pienākumus pret ģimeni smagas slimības dēļ (Rumānijas Ģimenes kodeksa 38. panta 3. punkts) un laulības šķiršana zemu laulātā ienākumu (mazāku par minimālo bruto algu) vai ienākumu neesamības dēļ	RON 8,00 (EUR 2,00)
Par aizbildniecību pār bērniem, nepilngadīga bērna dzīvesvietas nodrošināšanu, maternitātes/paternitātes atzīšanu, lai bērnam varētu piešķirt vecāku uzvārdu	RON 6 (EUR 2,5)

Kancelejas nodeva (apmēram EUR 1,00) – no RON 1,5 līdz RON 5,00

Tiesas nolēmumi – Nodeva par nolēmumu (apmēram EUR 1,00)

Tiesas lēmumi, pavēstes un paziņojumi pusēm, lieciniekiem, ekspertiem vai citām iesaistītajām personām un iestādēm tiek nodoti **bezmaksas**.

Par tiesas lietas dokumentu apskati vai kopēšanu un tiesas sekretariāta izziņām tiek iekasēta nodeva, kas nepārsniedz RON 4,00.

Nodeva par apstiprinātu nolēmumu (ne vairāk kā EUR 1,00)

Pieprasījums tiesai izsniegt kopijas nolēmumiem, kas uzskatāmi par galīgiem un spēkā stājušies

Tiesas nodeva RON 2,00 apmērā

Citas procedūras: fiksētās izmaksas

Tulku un tulkotāju honorāri

1. Tulkotāju un tulku honorāri

Tos ar savu nolēmumu nosaka tiesa, kas izvirza tulku vai tulkotāju. Minimālais RON 20,00 tarifs tiek paaugstināts:

par 50% tulkojumiem no/uz retām un austrumu valodām (japāņu, ķīniešu) vai steidzami nepieciešamiem tulkojumiem (24–48 stundu laikā);

par 100% sinhronajiem tulkojumiem, par darbu brīvdienās un svētku dienās, kā arī no pulksten 22.00 līdz 06.00.

Tarifi ir šādi:

Pilnvarotiem tulkiem	RON 23,15 (apmēram EUR 6,00) stundā vai, attiecīgā gadījumā, mazāk nekā par stundu (nepilnu stundu)
Rakstiskajiem tulkojumiem	RON 33,56 (apmēram EUR 8,00) par lapu

Šīm cenām tiek pieskaitīts PVN, ja tas ir noteikts likumā.

2. Tiesu izpildītāju honorāri

Honorāra apmērs ir atkarīgs no darba apjoma, kas nepieciešams tiesas lēmuma vai izpildraksta piespiedu izpildei. Tomēr Tieslietu ministrija, konsultējoties ar **Valsts Tiesu izpildītāju apvienību**, ir noteikusi honorāru ierobežojumus. Lūdzu, skatiet punktu par tiesu izpildītāju honorāriem.

Apelācijas

Pirmās instances tiesvedības izmaksas ir līdzvērtīgas apelācijas procesa izmaksām, taču veido 50% tiesas procesa izmaksu.

Civillietas stadija, kad ir jāsedz fiksētās izmaksas

1. Tiesas nodevas

Maksājums ir jāveic iepriekš, pirms dokumentu saņemšanas, apstrādes vai izsniegšanas vai pieprasītā pakalpojuma veikšanas. Praksē notiek tā, ka pieteicējs maksā tiesas nodevu tādā apmērā, kādu tas uzskata par atbilstošu, līdz ar prasības iesniegšanu. Pirmajā tiesas sēdē tiesa nosaka izmaksu apmēru un pieprasa pusei samaksāt iztrūkstošo summu, ja tāda ir.

2. Tiesu izpildītāju honorāri

Ar piespiedu lēmuma izpildi saistītās izmaksas ir jāsedz pusei, kas to ir pieprasījusi. Tomēr tiesu izpildītāja honorāra samaksa avansā negarantē tiesas lēmumu izpildi.

3. Tulku honorāri

Pusei, kas ir pieprasījusi mutiskās tulkošanas pakalpojumus, ir jāsamaksā tiesas noteiktā nodeva, tulka oficiālie ceļa izdevumi vai tulka honorārs piecu dienu laikā pēc nodevas apmēra noteikšanas.

4. Ekspertu honorāri

Summu, kas noteikta kā sākotnējais honorārs un priekšapmaksu par ceļošanas izdevumiem, attiecīgā gadījumā samaksā piecu dienu laikā pēc tiesu tehniskā eksperta norīkošanas uz ģeogrāfiskās kontu, ko atver ģeogrāfiskā šim nolūkam vietējais tiesu un grāmatvedības uzskaites tehnisko novērtējumu birojs, samaksu veic tā puse, kas pieprasīja novērtējumu. Tiesa var lemt, ka šīs izmaksas sedz abas puses.

Honorāru par tiesas tehnisko novērtējumu nosaka iestāde, kas ir norīkojusi novērtējumu, ņemot vērā novērtējuma sarežģītību, darba apjomu un eksperta vai speciālista profesionālo vai zinātnisko kvalifikāciju.

Fiksētās izmaksas krimināllietās

Pušu fiksētās izmaksas krimināllietās

Krimināllietās iesaistītajām pusēm nav fiksētu izmaksu.

Fiksētās izmaksas konstitucionālajās lietās

Pušu fiksētās izmaksas konstitucionālajās lietās

Konstitucionālajās lietās iesaistītajām pusēm nav fiksētu izmaksu.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Rumānijā juridiskajiem pārstāvjiem **nav tieša pienākuma** sniegt pusēm iepriekšēju informāciju par to tiesībām un pienākumiem, sekmīga iznākuma izredzēm un tiesvedības izmaksām. Tomēr jurista profesijas nolikums nosaka, ka juristam ir **pienākums** konsultēt klientu precīzā, patiesā, pareizā un rūpīgā veidā.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Rumānijā?

Informācija par izmaksu noteikšanas kārtību ir grūti pieejama, jo tā netiek publicēta ne valsts iestāžu tīmekļa vietnēs, ne bukletos. Informāciju var saņemt tieši no cilvēkiem, kas darbojas attiecīgajā sfērā, vai meklēt šādos likumos, kas reglamentē tiesu izmaksas:

tiesas nodevas un kancelejas nodevas reglamentē Likums Nr. 146/1997 par tiesas nodevām un Valdības rīkojums Nr. 32/1995 par kancelejas nodevu;

Advokāta honorāru nosaka **Likums Nr. 188/2000** par tiesu izpildījumiem un 2006. gada 14. novembra Rīkojums Nr. 2550/C, ar ko apstiprina minimālās un maksimālās nodevas par tiesu izpildītāju pakalpojumiem.

Tiesu tehniskā eksperta honorāru reglamentē Civilprocesa kodekss un Valdības rīkojums Nr. 2/2000 par tiesu un ārpustiesas tehnisko ekspertīžu darbības organizāciju;

tulku un tulkotāju honorārus reglamentē Civilprocesa kodekss, Likums Nr. 178 un **2009. gada 5. marta rīkojums Nr. 772** par pilnvaroto tulku un tulkotāju honorāru noteikšanu.

Kādās valodās var iegūt informāciju par pamatzmaksu noteikšanu Rumānijā?

Normatīvie akti par izmaksām ir pieejami tikai rumāņu valodā.

Kur atrast informāciju par starpniecību?

Starpniecību reglamentē Likums Nr. 192/2006 par starpniecību un starpnieka profesijas organizēšanu. Likumā ir noteikts, ka starpnieks var **vienoties par savu honorāru ar iesaistītajām pusēm**, kā arī pieprasīt atlīdzināt ar starpniecību saistītos zaudējumus.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Statistika par tiesas procedūru vidējo ilgumu ir pieejama ikgadējā ziņojumā par Rumānijas tiesu darbību, kas tiek izdots rumāņu valodā un ir pieejams Tiesnešu augstākās padomes tīmekļa vietnē (skatiet nodaļu Nr. 3.4 "**Tiesu aktivitātes kvalitātes rādītāji**, 155.–162. lpp.).

Pievienotās vērtības nodoklis

Par tiesas nodevām, kancelejas nodevām un juristu honorāriem, kas ir iekļauti tiesiskās palīdzības līgumā, neapreķina PVN.

PVN tiek piemērots dokumentu tulkošanai, ja to nosaka likumi.

Juridiskā palīdzība

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Vidējie mēneša ienākumi neto uz vienu ģimenes locekli	Piešķiršanas nosacījumi
Mazāk nekā RON 500,00 (apmēram EUR 125,00)	Ienākumiem ir jābūt zemākiem par šo summu vismaz divus mēnešus pirms lietas ierosināšanas. Šādā gadījumā tiesas izmaksas pilnībā sedz valsts .
Mazāk nekā RON 800,00 (apmēram EUR 200,00)	Ienākumiem ir jābūt zemākiem par šo summu vismaz divus mēnešus pirms lietas ierosināšanas. Šādā gadījumā 50% tiesas izmaksu sedz valsts .

Juridiskā palīdzība tiek piešķirta arī:

paredzamās fiksētās vai kopējās tiesas izmaksas var ierobežot personas Konstitūcijā noteiktās **tiesības uz taisnīgu tiesu**;

personas tiesības uz taisnīgu tiesu var ierobežot starp uzturēšanās dalībvalsti un Rumāniju **dzīves dārdzības atšķirību dēļ**;

visos gadījumos, kad likums paredz tiesības uz juridisko palīdzību vai bezmaksas juridisko palīdzību kā **drošības pasākumu** neatkarīgi no personas ienākumiem (ja persona ir nepilngadīga, ar invaliditāti, kā arī citos īpašos apstākļos).

Krimināllietās apsūdzētajam piemērojamais ienākumu sliekšnis

Minimālo ienākumu princips darbojas tikai civiltiesību jomā. Krimināltiesību jomā šos jautājumus galvenokārt reglamentē Kriminālprocesa kodeksa 171. pants. Juridiskā palīdzība apsūdzētajam tiek piešķirta, ja:

tas ir nepilngadīgs;

tas atrodas pāraudzināšanas vai ārstnieciskā izglītības iestādē;

tas atrodas apcietinājumā vai ieslodzījumā saistībā ar citām krimināllietām;

tas atrodas medicīnas iestādē vai piespiedu ārstēšanā;

kriminālmeklēšanas iestāde vai tiesa nolēm, ja apsūdzētais nespēj pats sevi aizstāvēt;

sods par noziegumu, kurā persona tiek apsūdzēta, ir mūža ieslodzījums vai brīvības atņemšana uz vismaz pieciem gadiem.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Minimālo ienākumu princips neattiecas uz cietušajiem krimināllietās. Šo jomu reglamentē Kriminālprocesa kodeksa 173. pants.

Bezmaksas tiesvedība

Tiesas nepieprasas samaksu par šādām prasībām:

visas prasības, kas saistītas ar 1) bērnu tiesību aizsardzību un ievērošanu (saskaņā ar Likumu Nr. 272/2004 par bērnu tiesību ievērošanu un aizsardzību), 2) aizbildību, 3) aizgādību, 4) palīdzību personām ar nopietnām psihiskās veselības problēmām;

prasības saistībā ar juridiskajiem un līgumiskajiem apgādības pienākumiem un visas ar adopciju saistītās prasības (saskaņā ar Likumu Nr. 273/2004 par adopciju);

citos likumos noteiktās prasības.

Kad zaudētājai pusei ir jāsedz uzvarētājas puses izmaksas?

Civillietās izmaksu segšanu vai kompensāciju reglamentē **Civilprocesa kodeksa** 274.–276. pants. Pamatā:

zaudētājai pusei ir pienākums segt tiesas procesa izmaksas (pēc pieprasījuma);

tiesnesis nevar samazināt tiesas nodevu vai citas izmaksas, ko sedz uzvarētāja puse;

atbildētājam, kas pirmajā tiesas sēdē ir atzinis prasītāja prasības pamatotību, nav jāsedz tiesas izmaksas, izņemot gadījumus, kad to oficiāli ir informējis tiesu izpildītājs saskaņā ar iepriekš izklāstīto pirmssprieduma procedūru.

Krimināllietās izdevumu segšanu vai kompensāciju reglamentē **Kriminālprocesa kodeksa** 189.–193. pants. Pamatā:

procesuālo darbību veikšanai, liecību apkopošanai, lietisko pierādījumu apkopošanai, juristu honorāriem nepieciešamos izdevumus, kā arī citus ar krimināllietām saistītos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem vai pušu iemaksātajām summām;

vainas pierādīšanas gadījumā apsūdzētajam ir jāsedz valstij radītie juridiskie izdevumi, izņemot tiesas iestāžu apstiprināto tulkus izmaksas un izņemot gadījumus, kad ir piešķirta bezmaksas juridiskā palīdzība;

attaisnošanas vai kriminālprocesa izbeigšanas gadījumā valstij radītās juridiskās izmaksas tiek segtas šādi:

attaisnošanas gadījumā tās sedz: a) cietušais tādā apmērā, kādā tas tos radījis; b) civilprocesā iesaistītā puse, kuras civilprasība ir tikusi pilnībā noraidīta, tādā apmērā, kādā šī tos radījis; c) apsūdzētais, ja tam ir bijis pienākums segt izdevumus pat attaisnošanas gadījumā;

kriminālprocesa izbeigšanas gadījumā tos sedz a) apsūdzētais, ja ir bijis lēmums par atbildības pārceļšanu vai pastāv iemesls nesodīšanai; b) abas puses, ja ir bijis izlīgums; c) cietušais, ja prasība tiek atcelta vai tikusi iesniegta tiesā pārāk vēlu;

apžēlošanas, noilguma vai prasības atcelšanas gadījumā, kā arī gadījumā, ja ir iemesls nesodīšanai, ja apsūdzētais pieprasa kriminālprocesa turpināšanu, tiesas izmaksas var segt cietušais vai apsūdzētais atkarībā no citiem saistītajiem likuma nosacījumiem;

visos pārējos gadījumos tiesas izmaksas sedz valsts.

Ekspertu honorāri

Civilprocesa kodeksa 274. pantā noteikts, ka zaudējusi puse pēc pieprasījuma apmaksā tiesvedības izmaksas, ieskaitot tiesu tehnisko ekspertu honorārus, ko ir samaksājusi uzvarējusi puse.

Saistītie materiāli

[Rumānijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) PDF (544 Kb) [en](#)

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – laulības šķiršana - Rumānija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (laulības šķiršana) dalībvalstis tika lūgtas informēt laulības šķiršanas pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Pāris stājas laulībā. Pēc kāda laika viņi sāk dzīvot atsevišķi un vienojas par laulības šķiršanu.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Divi vienas un tās pašas dalībvalsts (dalībvalsts A) valsts piederīgie stājas laulībā. Laulība ir noslēgta dalībvalstī A. Pēc kāzām pāris dodas dzīvot uz citu dalībvalsti (dalībvalsts B), kura kļūst par viņu pastāvīgo dzīvesvietu. Īsi pēc tam pāris izšķiras un sieva atgriežas dalībvalstī A, bet vīrs paliek dalībvalstī B. Pāris vienojas par laulības šķiršanu. Pēc atgriešanās dalībvalstī A sieva nekavējoties iesniedz laulības šķiršanas pieteikumu dalībvalsts B tiesā.

PIEZĪME – 1. Komentāri par gadījuma izpēti ir sniegti, pieņemot, ka prasība tiek iesniegta Rumānijas tiesā. 2. Uzskatāmības nolūkā izmaksas ir aprēķinātas, izmantojot teorētisku valūtas maiņas kursu – EUR 1 = RON 4 (Rumānijas lejas).

Izmaksas Rumānijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā
A gadījums	RON 39,3 (apmēram EUR 10,00), tostarp RON 39,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Izņēmums – RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva), ja pusei nav ienākumu vai tie ir zemāki par minimālo bruto algu	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas nolēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	Tā kā puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu, lēmums nav pārsūdzams
B gadījums	RON 39,3 (apmēram EUR 10,00), tostarp RON 39,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Izņēmums – RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva), ja pusei nav ienākumu vai tie ir zemāki par minimālo bruto algu	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas nolēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	Tā kā puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu, lēmumus nav pārsūdzams

Gadījumu izpēte	Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Vai šo iespēju var izmantot šajā gadījumā?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks
B gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs		
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas
A gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas	Šajā gadījumā nav aktuālas

Gadījumu izpēte	Eksperts	
	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ķīla vai nodrošinājums	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv, un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Jā. Taču šajā lietā liecinieki nav vajadzīgi.	Šajā gadījumā nav aktuālas	Šajā gadījumā nav aktuāli	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Jā. Taču šajā lietā liecinieki nav vajadzīgi.	Šajā gadījumā nav aktuālas	Šajā gadījumā nav aktuāli	Šajā gadījumā nav aktuālas

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība		
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir pieejama?	Kādos gadījumos tiek kompensēta pilnā apmērā?	Nosacījumi?
A gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1
B gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1

Gadījumu izpēte	Kompensācija			
	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atlīdzina juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Nē
B gadījums	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Neattiecas uz šo gadījumu, jo puses savstarpēji vienojas par laulības šķiršanu (piekrīt tai abpusēji).	Nē

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Kad lietas ietvaros tiesā iesniedzamie dokumenti ir citā valodā	Izmaksas var būt atkarīgas no tulkošanas līguma. Ja tulkojumu pēc tiesas pieprasījuma veic pilnvarots tulkotājs, cena ir RON 33,56 (apmēram EUR 8,00) par A4 formāta lapu

Gadījumu izpēte	Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Ja persona, kura piedalās tiesas sēdē, ir vārdzirdīga, kurlmēma vai neprot rakstīt	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	–	–
B gadījums	Ja vismaz viena no pusēm nepārvalda rumāņu valodu	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Jā, taču tās sedz valsts	–

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – bērnu aizgādība - Rumānija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (bērnu aizgādība) dalībvalstis tika lūgtas informēt pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Divas personas neprecējušās dzīvo kopā vairākus gadus. Viņu kopīgā bērnam, kad viņi nolemj šķīties, ir trīs gadi.

Tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte iesniedz tiesā prasību ierobežot tēva saskarsmes tiesības.

Lieta B. Starptautu situācija (Jūs esat advokāts dalībvalstī A). Divas personas neprecējušās dzīvo kopā dalībvalstī B vairākus gadus. Viņiem ir kopīgs bērns, bet pāris izšķiras tūlīt pēc bērna piedzimšanas. Dalībvalsts B tiesa piešķir mātei aizgādības tiesības, bet tēvam tiesības tikties ar bērnu. Māte un bērns saņem tiesas atļauju un pārceļas dzīvot uz citu dalībvalsti (dalībvalsts A), bet tēvs paliek dalībvalstī B. Pēc pāris gadiem māte iesniedz dalībvalsts A tiesā prasību par izmaiņām tēva saskarsmes tiesībās.

Izmaksas Rumānijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu

A gadījums	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums , kas ļauj saņemt autentisku tiesas nolēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	50 % no RON 8,3 (apmēram EUR 1,00)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)
B gadījums	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums , kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	50 % no RON 8,3 (apmēram EUR 1,00)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)

Gadījumu izpēte	Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Vai šo iespēju var izmantot šajā gadījumā?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks
B gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs		
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas
A gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse (tēvs) nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – no RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 500,00 (apmēram EUR 125,00)
B gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse (tēvs) nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – no RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 500,00 (apmēram EUR 125,00)

Gadījuma izpēte	Eksperts	
	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ķīta vai nodrošinājums	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv, un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu apdrošināšanas pieprasījumi	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00) , tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
B gadījums	Jā	Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu apdrošināšanas pieprasījumi	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00) , tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atbildzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība		
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir pieejama?	Kādos gadījumos tiek kompensēta pilnā apmērā?	Nosacījumi?
A gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1
B gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1

Gadījumu izpēte	Kompensācija			
	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atbildzinājumu?	Ja neatbildzina pilnībā, cik procentus parasti atbildzina?	Kādas izmaksas neatbildzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atbildzina juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Ja māte uzvar procesā, viņa var pieprasīt no tēva visu izmaksu kompensāciju	Nē
B gadījums	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Ja māte uzvar procesā, viņa var pieprasīt no tēva visu izmaksu kompensāciju	Nē

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?	
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Apraksts	Aptuvenās izmaksas?
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla	Šajā gadījumā nav aktuālas	Ja persona, kura piedalās tiesas sēdē, ir vārdzirdīga, kurlmēma vai neprot rakstīt	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	—	—
B gadījums	1. Kad lietas ietvaros tiesā iesniedzamie dokumenti ir citā valodā 2. Papildus tam, ja puse apstrīd rumāņu	Izmaksas var būt atkarīgas no tulkošanas līguma. Ja tulkojumu pēc tiesas pieprasījuma veic pilnvarots tulkotājs, cena ir RON 33,56 (apmēram	Ja vismaz viena no pusēm nepārvalda rumāņu valodu Dalībvalsts A = Rumānija	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Jā, taču tās sedz valsts	—

valodā tulkota dokumenta pareizību, tiesa var pieprasīt tulkojumu veikt pilnvarotam tulkam	EUR 8,00) par A4 formāta lapu				
--	-------------------------------	--	--	--	--

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstīs. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3. gadījuma izpēte – ģimenes tiesības – uzturlīdzekļi - Rumānija

Šajā pētījumā par konkrētiem ģimenes tiesību jautājumiem (uzturlīdzekļi) dalībvalstīs tika lūgtas informēt pieteikuma sniedzēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Divas personas neprecējušās dzīvo kopā vairākus gadus. Viņu kopīgam bērnam, kad viņi nolemj šķirties, ir trīs gadi. Tiesa piešķir bērna aizgādības tiesības mātei. Pušu starpā pastāv strīds par uzturlīdzekļu apjomu, kas tēvam jāmaksā mātei bērna izglītības nodrošināšanai, kas tā arī paliek neatrisināts. Lai atrisinātu šo jautājumu, māte ceļ prasību tiesā.

Lieta B. Starpalstu situācija (Jūs esat advokāts dalībvalstī A). Divas personas neprecējušās dzīvo kopā dalībvalstī B vairākus gadus. Viņiem ir kopīgs trīs gadus vecs bērns. Pāris izšķiras. Dalībvalsts B tiesa piešķir bērna aizgādības tiesības mātei. Ar tēva piekrišanu māte un bērns pārvācas uz citu dalībvalsti (dalībvalsts A), kura kļūst par viņu pastāvīgo dzīvesvietu.

Pušu starpā paliek neatrisināts strīds. Tas attiecas uz uzturlīdzekļu apjomu, kas tēvam jāmaksā mātei bērna uztura un izglītības nodrošināšanai. Lai atrisinātu šo jautājumu, māte ceļ prasību dalībvalsts A tiesā.

Izmaksas Rumānijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvā strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija		
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas
A gadījums	Tiesas nodevu nav	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	Tiesas nodevu nav	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	-
B gadījums	Tiesas nodevu nav	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva)	Tiesas nodevu nav	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	-

		3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa		
--	--	---	--	--

Gadījumu izpēte	Alternatīvā strīdu izšķiršana			
	Vai šo iespēju var izmantot šajā gadījumā?		Izmaksas	
A gadījums	Jā		Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks	
B gadījums	Jā		Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks.	

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Izpētes piemērs	Advokāta		Tiesu izpildītājs		
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas
A gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse (tēvs) nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – no RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 500,00 (apmēram EUR 125,00)
B gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse (tēvs) nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – no RON 50,00 (apmēram EUR 12,5) līdz RON 500,00 (apmēram EUR 125,00)

Gadījumu izpēte	Eksperts	
	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas
B gadījums	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Kā tā vai nodrošinājums	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv, un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla, jo liecinieki netiek uzklausi	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo liecinieki netiek uzklausi	Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
B gadījums				

Šajā gadījumā nav aktuāla, jo liecinieki netiek uzklausti	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo liecinieki netiek uzklausti	Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 10,3 (apmēram EUR 2,5) , tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
---	--	--	--

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība			Kompensācija			
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir pieejama?	Kādos gadījumos tiek kompensēta pilnā apmērā?	Nosacījumi?	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atlīdzin juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Ja māte uzvar procesā, viņa var pieprasīt no tēva visu izmaksu kompensāciju	Nē
B gadījums	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Ja māte uzvar procesā, viņa var pieprasīt no tēva visu izmaksu kompensāciju	Nē

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījuma izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārobežu strīdliem?
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla	Šajā gadījumā nav aktuālas	Ja persona, kura piedalās tiesas sēdē, ir vājdzirdīga, kurlmēma vai neprot rakstīt	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	
B gadījums	1. Kad lietas ietvaros tiesā iesniedzamie dokumenti ir citā valodā 2. Papildus tam, ja puse apstrīd rumāņu valodā tulkota dokumenta pareizību, tiesa var pieprasīt tulkojumu veikt pilnvarotam tulkam	Izmaksas var būt atkarīgas no tulkošanas līguma. Ja tulkojumu pēc tiesas pieprasījuma veic pilnvarots tulkotājs, cena ir RON 33,56 (apmēram EUR 8) par A4 formāta lapu	Ja vismaz viena no pusēm nepārvalda rumāņu valodu Dalībvalsts A = Rumānija	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Jā, taču tās sedz valsts

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. gadījuma izpēte – komercietības – līgumi - Rumānija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietību jautājumiem (līgums) dalībvalstis tika lūgtas informēt pārdevēju par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās.

Lieta A. Iekšzemes situācija. Uzņēmums ir piegādājis preces 20 000 eiro vērtībā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem.

Pārdevējs nolemj sniegt prasību tiesā pilnas pirkuma maksas piedziņai no pircēja.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Uzņēmums, kura galvenais birojs atrodas dalībvalstī B, piegādā preces 20 000 eiro vērtībā pircējam dalībvalstī A. Līgumam ir piemērojamas dalībvalsts B tiesības, un tas ir sastādīts dalībvalsts B valodā. Pārdevējam joprojām nav samaksāts, jo pircējs, kas atrodas dalībvalstī A, uzskata, ka preces neatbilst līguma noteikumiem. Pārdevējs nolemj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā pilnas līgumā paredzētās pirkuma maksas piedziņai.

Izmaksas Rumānijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Tiesa			Apelācija	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu
A gadījums	RON 2 849,1998 (apmēram EUR 710,00), tostarp RON 2 844,1998 (tiesas nodeva) un RON 5,00 (kancelejas nodeva)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	50 % no nodevas par pieteikuma iesniegšanu tiesā jeb RON 1 424,5999 (apmēram EUR 355,00)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)
B gadījums	RON 2 849,1998 (apmēram EUR 710,00), tostarp RON 2 844,1998 (tiesas nodeva) un RON 5,00 (kancelejas nodeva)	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5), tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00), tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25), tostarp RON 1 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa	50 % no nodevas par pieteikuma iesniegšanu tiesā, jeb RON 1 424,5999 (apmēram EUR 355,00)	Lai iegūtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)

Gadījuma izpēte	Alternatīvā strīdu risināšana	
	Vai šo iespēju var izmantot šajā gadījumā?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks
B gadījums	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījumu izpēte	Advokāts		Tiesu izpildītājs			Eksperts	
	Vai pārstāvība ir obligāta?	Vidējās izmaksas	Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	Izmaksas
A gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00).	Nē	Izmaksas var būt dažādas – tās nosaka tiesa atkarībā no ekspertīzes sarežģītības pakāpes.

					Tiesu izpildītāja honorārs – ne vairāk par RON 2 400,00 (apmēram EUR 600,00)		
B gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var īstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – ne vairāk par RON 2 400,00 (apmēram EUR 600,00)	Nē	Izmaksas var būt dažādas – tās nosaka tiesa atkarībā no ekspertīzes sarežģītības pakāpes.

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ķīļa vai nodrošinājums	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv, un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu nodrošināšanas pieprasījumi (pierādījumi par šādiem saglabātiem dokumentiem)	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00) , tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
			Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
B gadījums		Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu nodrošināšanas pieprasījumi (pierādījumi par šādiem saglabātiem dokumentiem)	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
	Jā		Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atfīdzināšana

Gadījuma izpēte	Juridiskā palīdzība		
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir pieejama?	Kādos gadījumos tiek kompensēta pilnā apmērā?	Nosacījumi?

A gadījums	Nepiemēro	Nepiemēro	Nepiemēro
B gadījums	Nepiemēro	Nepiemēro	Nepiemēro

Kompensācija				
Gadījumu izpēte			Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir ga par jurid palīdzību juridiskā palīdzība organizā
	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?		
A gadījums	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Šajā gadījumā izmaksas var kompensēt pilnā apmērā. Var kompensēt visas izmaksas, izņemot šādos gadījumos: pircējam, kas pirmajā tiesas sēdē atzīst pārdevēja prasības pamatotību, nav jāsedz tiesas izdevumi, izņemot gadījumus, kad tas ir bijis par to informēts pirms tiesas sēdes. Ja tiesa daļēji apmierina abu pušu prasības, tā nosaka, kādā apmērā puses sedz tiesas izdevumus, un var arī dot rīkojumu par izdevumu kompensāciju. Turklāt tiesa drīkst palielināt vai samazināt juristu honorārus, ja tā uzskata, ka tie ir nesamērīgi lieli vai mazi attiecībā pret lietas vērtību vai jurista veicamā darba apjomu.	Nē
B gadījums	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Šajā gadījumā izmaksas var kompensēt pilnā apmērā. Var kompensēt visas izmaksas, izņemot šādos gadījumos: pircējam, kas pirmajā tiesas sēdē atzīst pārdevēja prasības pamatotību, nav jāsedz tiesas izdevumi, izņemot gadījumus, kad tas ir bijis par to informēts pirms tiesas sēdes. Ja tiesa daļēji apmierina abu pušu prasības, tā nosaka, kādā apmērā puses sedz tiesas izdevumus, un var arī dot rīkojumu par izdevumu kompensāciju. Turklāt tiesai ir tiesības palielināt vai samazināt juristu honorārus, ja tiesa uzskata, ka tie ir nesamērīgi lieli vai mazi attiecībā pret lietas vērtību vai jurista veicamā darba apjomu.	Nē

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla	Šajā gadījumā nav aktuālas	Ja persona, kura piedalās tiesas sēdē, ir vājdzirdīga, kurlmēma vai neprot rakstīt	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	–
B gadījums	1. Kad lietas ietvaros tiesā iesniedzamie dokumenti ir citā valodā 2. Papildus tam, ja puse apstrīd rumāņu valodā tulkota dokumenta pareizību, tiesa var pieprasīt tulkojumu veikt pilnvarotam tulkam	Izmaksas var būt atkarīgas no tulkošanas līguma. Ja tulkojumu pēc tiesas pieprasījuma veic pilnvarots tulkotājs, cena ir RON 33,56 (apmēram EUR 8,00) par A4 formāta lapu	Ja vismaz viena no pusēm nepārvalda rumāņu valodu Dalībvalsts A = Rumānija	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Jā, taču tās sedz valsts

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5. gadījuma izpēte – komercietības – atbildība - Rumānija

Šajā pētījumā par konkrētiem komercietības jautājumiem (atbildība) dalībvalstīs tika lūgtas informēt klientu par tiesvedības izmaksām aprakstītajās situācijās. Lieta A. Iekšzemes situācija. Apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Neviens nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolēmj sniegt prasību tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un apdrošināšanas sabiedrībām.

Lieta B. Starpvalstu situācija. Dalībvalsts B apkures sistēmu ražotājs piegādā sildītāju dalībvalsts C uzņēmumam, kas nodarbojas ar sildītāju uzstādīšanu. Uzņēmums pārdod šo sildītāju tālāk klientam dalībvalstī A un uzstāda to viņa/viņas mājā. Mājā īsi pēc tam izceļas ugunsgrēks. Visas iesaistītās puses (apkures sistēmu ražotājs, uzstādītājs un klients) ir apdrošināti katrs savā dalībvalstī. Pastāv strīds par ugunsgrēka cēloņiem. Neviens nevēlas atlīdzināt klientam zaudējumus.

Klients nolēmj sniegt prasību dalībvalsts A tiesā par visu zaudējumu piedziņu no apkures sistēmu ražotāja, uzstādītāja un dalībvalsts A apdrošināšanas sabiedrības.

Izmaksas Rumānijā

Tiesas, apelācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas izmaksas

Gadījuma izpēte	Tiesa		
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas
A gadījums	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā (tostarp tiesas nodeva un kancelejas nodeva) ir atkarīga no prasības summas, ko izvērtē prasības iesniedzējs. Tas var būt no EUR 0,5 līdz pat vairāk nekā EUR 1 300,00.	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5) , tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00) , tostarp RON 4,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25) , tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa
B gadījums	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā (tostarp tiesas nodeva un kancelejas nodeva) ir atkarīga no prasības summas, ko izvērtē prasības iesniedzējs. Tas var būt no EUR 0,5 līdz pat vairāk nekā EUR 1 300,00.	Lai iegūtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	1. Legalizācija – apliecinājums, kas ļauj saņemt autentisku tiesas lēmumu – RON 2,15 (apmēram EUR 0,5) , tostarp RON 2,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 2. Izpildāma formulējuma piemērošana tiesas lēmumam – RON 4,15 (apmēram EUR 1,00) , tostarp RON 4 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) 3. Apostilizācija – RON 1,15 (apmēram EUR 0,25) , tostarp RON 1,00 (tiesas nodeva) un RON 0,15 (kancelejas nodeva) – tikai ja puse to pieprasa

Gadījuma izpēte	Apelācija			Alternatīvā strīdu izšķiršana	
	Nodeva par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Nodeva par dokumentu kopijas saņemšanu	Citas nodevas	Vai šo iespēju var izmantot šajā gadījumā?	Izmaksas
A gadījums	50 % no nodevas par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	–	Jā	Izmaksas tiek noteiktas starpniecības līgumā, ko noslēdz puses un starpnieks
B gadījums	50 % no nodevas par pieteikuma iesniegšanu tiesā	Lai saņemtu dažādu procesuālo dokumentu kopijas, ko izsniedz tiesas darbinieki (ierēdņi), ir jāsamaksā nodeva par kopēšanu (no EUR 0,05 līdz EUR 1,25 par kopiju)	–	Jā	

Advokāta, tiesu izpildītāja un eksperta izmaksas

Gadījuma izpēte	Advokāts	Tiesu izpildītājs	Eksperts
		Vidējās izmaksas	

	Vai pārstāvība ir obligāta?		Vai pārstāvība ir obligāta?	Izmaksas pirms sprieduma pasludināšanas	Izmaksas pēc sprieduma pasludināšanas	Vai jāizmanto obligāti?	
A gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var tīstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – atkarīgs no summas, ko tiesa piešķir kā kompensāciju	Jā	Izmaksas var būt dažādas – tās nosaka tiesa atkarībā no ekspertīzes sarežģītības pakāpes
B gadījums	Nē	Mainīgas izmaksas atkarībā no juridiskās palīdzības līguma Šajā gadījumā nav aktuālas, jo pārstāvība nav obligāta	Nē	Šajā gadījumā nav aktuālas, jo piespiedu kārtā var tīstenot tikai tiesas lēmumu (pēc sprieduma), ja zaudētāja puse nepiekrīt to pildīt labprātīgi	Tiesas lēmuma īstenošanas nodrošināšana – RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) Paziņojums – no RON 20,00 (apmēram EUR 5,00) līdz RON 400,00 (EUR 100,00). Tiesu izpildītāja honorārs – atkarīgs no summas, ko tiesa piešķir kā kompensāciju	Jā	Izmaksas var būt dažādas – tās nosaka tiesa atkarībā no ekspertīzes sarežģītības pakāpes

Izmaksas, kas saistītas ar kompensāciju lieciniekiem, ar prasības nodrošināšanu saistītās izmaksas un citas attiecīgās izmaksas

Gadījumu izpēte	Kompensācija lieciniekiem		Ķīta vai nodrošinājums	
	Vai lieciniekiem tiek maksāta kompensācija?	Izmaksas	Vai tā pastāv, un kad tā tiek pielietota?	Izmaksas
A gadījums	Jā	Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu nodrošināšanas pieprasījumi (pierādījumi par šādiem saglabātiem dokumentiem) Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)
B gadījums	Jā	Tiek kompensēti transporta izdevumi, un, ja liecinieks to pieprasa, var tikt maksāta kompensācija par tiesā pavadīto laiku (pamatojoties uz ienākuma avotiem, piemēram, darba līgumu)	Atsevišķi pierādījumu nodrošināšanas pieprasījumi (pierādījumi par šādiem saglabātiem dokumentiem) Ja puse pieprasa nodrošinājuma pasākumus (nošķiršanu, mantas arestu)	RON 8,3 (apmēram EUR 2,00), tostarp RON 8,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva) RON 10,3 (apmēram EUR 2,5), tostarp RON 10,00 (tiesas nodeva) un RON 0,3 (kancelejas nodeva)

Juridiskās palīdzības izmaksas un cita atlīdzināšana

Gadījumu izpēte	Juridiskā palīdzība		
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir pieejama?	Kādos gadījumos tiek kompensēta pilnā apmērā?	Nosacījumi?
A gadījums	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1
B gadījums	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1	Ja prasības iesniedzējs ir fiziska persona, lūdzu, skatiet pielikumu Nr. 1

Gadījumu izpēte	Kompensācija			
	Vai uzvarētāja puse var saņemt tiesāšanās izdevumu atlīdzinājumu?	Ja neatlīdzina pilnībā, cik procentus parasti atlīdzina?	Kādas izmaksas neatlīdzina?	Vai ir gadījumi, kad par juridisko palīdzību atlīdzina juridiskās palīdzības organizācijai?
A gadījums	Jā			Nē

		Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Šajā gadījumā izmaksas var kompensēt pilnā apmērā. Var kompensēt visas izmaksas, izņemot šādos gadījumos: atbildētājam, kas pirmajā tiesas sēdē atzīst prasības pamatotību, nav jāsedz tiesas izdevumi, izņemot gadījumus, kad tas ir bijis par to informēts pirms tiesas sēdes. Ja tiesa daļēji apmierina abu pušu prasības, tā nosaka, kādā apmērā puses sedz tiesas izdevumus. Tiesa var arī dot rīkojumu par izdevumu kompensāciju. Turklāt tiesa drīkst palielināt vai samazināt juristu honorārus, ja tiesa uzskata, ka tie ir nesamērīgi lieli vai mazi attiecībā pret lietas vērtību vai jurista veicamā darba apjomu.	
B gadījums	Jā	Parasti kompensācija tiek maksāta pilnā apmērā	Var kompensēt visas izmaksas, izņemot šādos gadījumos: atbildētājam, kas pirmajā tiesas sēdē atzīst prasības pamatotību, nav jāsedz tiesas izdevumi, izņemot gadījumus, kad tas ir bijis par to informēts pirms tiesas sēdes. Ja tiesa daļēji apmierina abu pušu prasības, tā nosaka, kādā apmērā puses sedz tiesas izdevumus. Tiesa var arī dot rīkojumu par izdevumu kompensāciju. Turklāt tiesa drīkst palielināt vai samazināt juristu honorārus, ja tiesa uzskata, ka tie ir nesamērīgi lieli vai mazi attiecībā pret lietas vērtību vai jurista veicamā darba apjomu.	Nē

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas izmaksas

Gadījumu izpēte	Rakstiskā tulkošana		Mutiskā tulkošana		Citas izmaksas, kas īpaši attiecas uz pārrobežu strīdiem?
	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	Kad un ar kādiem nosacījumiem tā ir nepieciešama?	Aptuvenās izmaksas?	
A gadījums	Šajā gadījumā nav aktuāla	Šajā gadījumā parasti nav aktuālas	Ja persona, kura piedalās tiesas sēdē, ir vājdzirdīga, kurlmēma vai neprot rakstīt	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Apraksts
B gadījums	1. Kad lietas ietvaros tiesā iesniedzamie dokumenti ir citā valodā 2. Papildus tam, ja puse apstrīd rumāņu valodā tulkota dokumenta pareizību, tiesa var pieprasīt tulkojumu veikt pilnvarotam tulkam	Izmaksas var būt atkarīgas no tulkošanas līguma. Ja tulkojumu pēc tiesas pieprasījuma veic pilnvarots tulkotājs, cena ir RON 33,56 (apmēram EUR 8,00) par A4 formāta lapu	Ja vismaz viena no pusēm nepārvalda rumāņu valodu Dalībvalsts A = Rumānija	RON 23,15 stundā (apmēram EUR 6,00)	Jā, taču tās sedz valsts

Lapa atjaunināta: 03/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.